

Milé kolegyně, kolegové

srdečně vás zvou k účasti v certifikovaném kurzu

„Facilitačně systémová terapie a Lurijova neuropsychologická škola“.

Motto:

„Poznáváme hloubku a krásu klinického přístupu, možnosti vysoké individualizace terapie, trénujeme měkké dovednosti“

CK seznamuje posluchače s teoretickými východisky i možnostmi praktického uplatnění Lurijovy neuropsychologické školy v terapii neurogenních či neurovývojových poruch komunikace a kognice. Nabízí v ČR ojedinělý praktický zácvik v metodách Lurijovy neuropsychologické školy, ve Facilitačně systémové terapii, rozvinuté a aplikované přes 30 let v klinické praxi autorky kurzu, vycházející z potřeby zvyšovat efektivitu tréninkových metod v současné klinické praxi. Trénuje dovednosti vysoké individualizace diagnostiky i terapie zaměřené na potíže konkrétního klienta. Rozvíjí tzv. soft skills (měkké dovednosti) terapeuta a jeho systémové myšlení, nezbytně nutné pro zvyšování efektivty diagnostického a terapeutického procesu. Přináší ojedinělou možnost vzdělávání v klinické (nikoli testové) neuropsychologické diagnostice, zaměřené na potíže klienta.

Cíle kurzu:

Seznámení s klinickým přístupem v neuropsychologii jako základem kauzální terapie.

Pochopení principů Lurijovy neuropsychologické školy (LNS), jeho nadčasového modelu fungování mozku.

Praktické zvládnutí principů klinické diagnostiky, rozvoj praktických návyků neuropsychologické syndromologické analýzy, řazení symptomů do syndromů, určování primárního a sekundárního deficitu.

Získání komplexního náhledu na propojení kognitivních funkcí mozku, na funkční jazykový systém s cílem jeho využití v terapii neurogenních, neurodegenerativních i neurovývojových poruch komunikace a kognice.

Prohloubení představ o struktuře afázií či dysfázií a možnostech jejich ovlivnění.

Rozvoj dovedností v určování centrálního deficitu, centrálního mechanismu dle Lurijovy klasifikace.

Získání nových praktických dovedností v diagnostice a terapii afázií, ve facilitaci fatických a kognitivních funkcí, v systémovém přístupu k terapii narušené komunikační schopnosti a obtížím v psychosociální rovině.

Seznámení s principy, metodami práce a pomůckami při Facilitačně systémové terapii.

Praktické zvládnutí postupů a metod Facilitačně systémové terapie pro rutinní využití v klinické praxi.

Rozvoj tzv. měkkých dovedností (soft skills) terapeuta a jeho schopnosti vysoce individualizovat terapii NKS.

Určení:

Pro nelékařská zdravotnická povolání - logopedy ve zdravotnictví, klinické logopedy. Přihlásit se mohou všichni zájemci, i bez předchozí praxe u afázií, dysfázií, dysartrií, kurz je veden velmi přístupnou formou. Cílem je předat praktické dovednosti a návyky a během aktivního opakování zautomatizovat klinické diagnostické i terapeutické postupy, nikoli zahrnout množstvím teorie.

Vstupní požadavky:

Ukončené VŠ vzdělání dle aktuálně platné legislativy pro obor klinická logopedie.

Správně vyplněný dotazník uchazeče o účast v CK.

Zdravotní způsobilost pro výkon práce ve zdravotnictví.

Počet účastníků:

Počet účastníků v jednom kurzu: 20 - 35

Rozsah kurzu:

3 x dvoudenní školicí akce (tj. 3 x 14 vyuč. hod.). Počet hodin teoretické a praktické výuky celkem: 42 hod., z toho 22 hod. teorie (přednášky, prezentace) + 20 hod. praxe (videoprezentace, rozbor video ukázek aj., nácvik praktických postupů). Denní rozvrh je cca 9.30 - 16.30 hod., 8.30 - 15.45.

Učební plán - přehled tematických modulů a probíraných témat:

1. modul:

Úvod do neuropsychologie. (2 hod. teorie)

Definice, předmět, historie, vývoj neuropsychologie, různá pojetí a přístupy - testový a klinický.
Společensko historické předpoklady pro vznik a vývoj neuropsychologické školy A. R. Luriji.
Profesní profil a praxe A. R. Luriji.
Místo neuropsychologie ve vědách o mozku a specifikum Lurijovy neuropsychologické školy.
Stručná systematická a funkční neuroanatomie.

2. modul:

Základy klinické neuropsychologie a Lurijovy neuropsychologické školy (LNŠ). (12 hod. teorie)

Funkční systémy mozku dle LNŠ. Změny v chápání pojmů funkce a principů jejich lokalizace.
Tři funkční bloky mozku. Hierarchie mozkových funkcí. Praktická aplikace teorie.
Funkční systém a hierarchie mozkových funkcí v ontogenezi, v normě a v patologii.
Zákonitosti vývoje a rozpadu funkčního systému vlivem poškození mozku.
Mozek a jeho funkce z pohledu LNŠ. Apraxie, agnozie, afázie a přidružené poruchy.
Levohemisférové a pravohemisférové deficity dle LNŠ. Intermodalita a integrace.
Primární a sekundární deficity. Řazení symptomů do neuropsychologického syndromu.

3. modul:

Lurijova klasifikace afází (2 hodiny teorie + 1,5 praxe, videoprezentace a rozbor)

Rozbor jednotlivých typů afází. Centrální mechanismus a centrální deficit. Klinické obrazy.
Stádia a dynamika vývoje fatické poruchy. Kvalitativní neuropsychologická analýza.
Terapeutická východiska LNŠ jako báze pro systémový přístup k terapii fatických poruch.
Afázie jako součást neuropsychologického syndromu. Afázie a souvislost s poškozením grafie, lexie, kalkúlie. Nespecifický řečový syndrom. Diferenciální diagnostika.

4. modul:

Neuropsychologická klinická analýza (6 hodin teorie + 1,5 hod. praxe)

Klíče k chápání hlubinné podstaty fatických poruch a neuropsychologických syndromů.
Dvě stránky motorického aktu, dostředivá a odstředivá část motorického procesu.
Analýza a syntéza dostředivých signálů mozku, propojování informací různých módů.
Vztahy verbální a neverbální regulace a fatických funkcí. Primární a sekundární poruchy porozumění.
Deficity akusticko verbální paměti. Deficity v akustickém, optickém vnímání, v opticko prostorovém vnímání na ploše. Deficity analýzy prostoru.

5. modul:

Facilitačně systémová terapie jako ucelený nástroj terapie fatických funkcí (13 hod. praxe - videa, nácviky)

Východiska, principy, plánování a provádění kauzální terapie. Praktický zácvik v terapii navazující na systémovou analýzu deficitů. Trénink praktických dovedností v systémové terapii fatických a kognitivních poruch. Individualizace terapie afázie. Trénink tzv. měkkých dovedností terapeuta s cílem zvyšování efektivity terapeutického procesu. Výběr materiálů a pomůcek pro terapii.

6. modul:

Kazuistický seminář a kolokvium. (4 hod. praxe)

Společný rozbor kazuistik a videozáznamů (především od posluchačů).
Společné opakování, shrnutí, vyjasnění sporných bodů. Kolokvium. Písemný test.

Učební osnovy a materiály ke studiu:

Budou předány účastníkům v písemné formě vhodné k doplnění vlastních poznámek

Organizační a pedagogické zajištění:

Výuka je vedena v učebně se školním apod. uspořádáním. Technické a přístrojové vybavení - projekční plátno + projektor. Posluchači pracují u stolu, s poskytnutými materiály a vlastními zápisky.
Pořizování nahrávek a fotografií z výuky není povoleno.

Lektor:

Mgr. et Mgr. Vilma Mikešová,
Ambulance klinické logopedie, Psychologické poradenství a diagnostika, U Bečvy 2, Přerov.
Vzdělání a pedagogická praxe:
Absolventka jednooborové logopedie MGPI Moskva, jednooborové psychologie MU Brno
Absolventka stáží v Centru patologie řeči, Moskva, pod ved. prof. Šklovského
Lektor semináře neuropsychologie v Psychologickém ústavu FF MU Brno.

Činnosti, ke kterým bude získána zvláštní odborná způsobilost

Aplikace Facilitačně systémové terapie a Lurijovy neuropsychologické školy

Způsob ukončení

Kolokvium. Písemný test 20 otázek. Ústní rozbor kazuistiky pacienta dle video prezentací.

Certifikát

Akreditované zařízení vydá certifikát na určeném tiskopisu.

Seznam doporučené studijní literatury

Lurija, A. R.: Higer cortical funkciony in man, N.Y., Basic Books 1966
Lurija, A. R.: Vysšie korkovie funkciony čelověka, Moskva, MGU 1968
Lurija, A.R.: Základy neuropsychologie, překlad Košč L., Bratislava, SPN 1982
Lurija, A. R.: Ztracený a znovu navrácený svět, Praha, SPN 1977
Mikešová, V.: Diagnostika a terapie afází v koncepci Lurijovy neuropsychologické školy s.175- 215,
in: Neubauer, K. a kol. : Neurogenní poruchy komunikace u dospělých, Praha, Portál 2007
Mikešová, V. : Fatická porucha u pacienta po cévní mozkové příhodě s. 103 - 111,
in: Kulišťák, P. a kol: Případové studie z klinické neuropsychologie, Praha, UK 2011
Mikešová, V.: Facilitačně systémová terapie, in: Listy klinické logopedie 2022/1, e-časopis AKL ČR
Sacks, O.: Muž, který si pletl manželku s kloboukem a jiné klinické povídky, N.Y., Harper Row 1987
Vašina, L., Diamant, J .J.: Kapitoly z neuropsychologie, Brno, MU 1994

Těšíme se na setkání s Vámi!

Vilma Mikešová